

**Народно читалище „Нравственост 1904” с. Куцина
община Полски Тръмбеш област Велико Търново
Email: conka9@abv.bg GSM 0888655862**

**О Т Ч Е Т
за дейността на НЧ „Нравственост 1904” с. Куцина
през 2020 година**

Народните читалища са живият извор на българския дух и култура през вековете. Там е запалена искрата и пламва огънят на Българското възраждане. Там е мястото, в което се поддържат живи българските традиции, бит и култура. Неслучайно българското читалище е вписано в Регистъра на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО като единствена по рода си уникална институция, която няма аналог в световните културни практики.

Уважаеми читалищни членове,
Народно читалище „Нравственост 1904” село Куцина е устойчива културна институция, която има мисията да работи за развитие и обогатяване на културния живот в полза на обществото. Затова смеем да твърдим, че читалището е не само наша потребност, то е нашето минало, настояще и бъдеще.

Дейността на читалището през 2020 година премина под знака на пандемията COVID – 19, разпространена в света и нашата страна. Предизвикателството COVID – 19 се настани в живота ни като неканен гост и остана по-дълго от очакваното. Наложихме се да пренаредим ежедневието си, навиците си, приоритетите си, съобразявайки се напълно с новата ситуация, в която внезапно се озовахме. Наложихме се по нов начин да работим, да творим, да се образовваме, да се забавляваме и да живеем.

Забраната за провеждане на публични прояви в културния сектор бе наложена от въведеното извънредно положение в страната по повод пандемията. Спазвайки стриктно предписанията на здравните власти отменихме репетициите на певческите групи и прекратихме провеждането на всякакви събития свързани с участието и присъствието на голяма група от хора.

2020 година беше година на нулиране и отлагане на планирани мероприятия в Културния календар, което доведе до нарушаване активната работа на читалището, но все пак успяхме да проведем част от тях във време когато това беше възможно.

Организационна дейност

В своята дейност читалището се ръководи от нормативните документи: Закон за народните читалища, Закон за обществените библиотеки, Наредба за опазване на библиотечните фондове, Закон за счетоводството и др.

Органите на управление на читалището са Общо събрание, настоятелство и проверителна комисия. Настоятелството се ръководи от Устава на читалището, Закона за народните читалища както и от решенията на Общото събрание.

На 19.06.2020г беше проведено редовно общо отчетно събрание, което премина делово в условията на COVID – 19.

Дейността на настоятелството беше организирана в изпълнение на план-програма за развитие на читалищната дейност, разработена въз основа на чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища, Културния календар на читалището и Културния календар на община Полски Тръмбеш. Проведени бяха пет заседания на които бяха обсъждани въпроси касаещи библиотечна, читалищна, финансово-стопанска, художествено-творческа дейност и други.

През 2020 година действителните членовете на читалището са 55.

Читалищното настоятелство представя в срок отчети, справки, информационни карти и други до Община Полски Тръмбеш, Министерство на културата, РЕКИЦ-Велико Търново, Териториално бюро при Национален статистически институт Велико Търново,

Териториално бюро при Национална агенция по приходите Велико Търново, Агенция по вписванията Велико Търново, Регионална библиотека „Петко Р.Славейков“ Велико Търново, Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ Полски Тръмбеш, Фондация „Глобални библиотеки-България“ София и други институции.

Библиотечна дейност

Най-традиционната дейност на читалището от създаването му до днес е наличието и поддържането на общодостъпна библиотека и насърчаване на четенето. Въпреки пандемията библиотеката продължи през цялата година да е място за широк достъп читатели, желаещи да получат знания, но при стриктно спазване на противоепидемичните правила и мерки. За целта бяха поставени табели и закупени дезинфектанти. Върнатите книги от читатели бяха обработвани и поставени под „карантина“ за 72 часа преди друг читател да ги заеме. През 2020 година читалището кандидатства и беше одобрено по проект „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ към Министерството на културата. Чрез този проект библиотеката обнови и обогати фонда с 89 тома разнообразна литература на стойност 1049,54 лева от 25 издателства. Набавени са още 26 тома библиотечни документи, от които 22 тома са закупени, 2 тома са дарение от община П.Тръмбеш и 2 тома са дарение от Регионална библиотека „Петко Р.Славейков“ град Велико Търново. В края на годината библиотечния фонд наброява 10 320 тома библиотечни документи и може да задоволи читателското търсене. Читателите са 45, от които 4 са до 14 години. Посещенията са 302, а заетите библиотечни документи са 812 броя. На разположение на читателите са вестниците „Борба“ и „Янтра днес“ абонирани от община П. Тръмбеш, вестник „Минаха години“ и списание „Къща и градина“. Читателите над 18 годишна възраст по-често посещаваха библиотеката в сравнение с учениците, на които посещенията намаляха дори и през лятото. Най-редовно библиотеката са посещавали читателите: Мария Стоянова, Маргаритка Кънчева, Иванка Димитрова, Николинка Давидова, Пенка Стоянова, Георги Георгиев и Петър Христов.

Най-предпочитани и четени са авторите: Даниел Стийл, Сандра Браун, Нора Робъртс, Барбара Делински и Александра Маринина. Читателите започнаха да проявяват интерес и към новата българска литература – биографични романи, разкази и на историческа тематика.

Компютърната зала оборудвана по програма „Глобални библиотеки – България” преустанови дейност от месец март до края на годината.

Чрез различни форми на работа: разговори, беседи, експониране на тематични витрини и изложби с литературни произведения по повод бележити дати и събития се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд:

- 85г от рождението на Дамян Дамянов – четене на стихове
- 100г от рождението на Леда Милева – витрина
- 145г от рождението на Атанас Буров-разговор за живота и делото му
- изложба на мартеници
- Трети март – витрина
- Втори юни – витрина
- 170г от рождението на Иван Вазов – витрина и четене на разкази
- 135г от Съединението на Княжество България с Източна Румелия - витрина
- 140г от рождението на Йордан Йовков – четене на разкази
- коледен кът

Библиотеката при НЧ „Нравственост 1904” с. Куцина е вписана в публичния регистър на обществените библиотеки на Министерството на културата под № 536 на основание чл.10 ал.1 от Закона за обществените библиотеки.

Културно-просветна дейност

През изминалата 2020 година усилията на читалищното настоятелство за разнообразяване на културните мероприятия бяха съсредоточени върху традиционните доказали своята ефективност програми „Край огнището”, „Пролет край Янтра” и лятна работа с деца. Най-важния фактор в нашата работа са потребителите и затова мероприятията са насочени към тях и към техните потребности. Съвместно с Кметство и Клуб на пенсионера „Люляка” с. Куцина бяха организирани и отпразнувани:

На 21 януари отпразнувахме Денят на родилната помощ или казано накратко Бабинден с кратка тематична беседа поднесена от Христина Дупалова. С фотоалбуми бяха уважени и прабабите Маринка Димитрова, Йорданка Петрова и бабата Здравка Недева. Отново изразихме уважение и почит със скромни подаръци към фелдшера Деян Златев и медицинската сестра Милка Съйкова в знак на признателност за грижите, които полагат за хората в селото.

Следват:

На 10 февруари се състоя среща-разговор на тема „Медът от пчелите - елексир на живота” с пчеларите от местното дружество по повод покровителя на пчеларите Свети Харалампий. Бяха споделени добри практики и актуална информация от посетилите изложението в Плевен.

На 14 февруари отпразнувахме деня на лозаря – Трифон Зарезан. По традиция беше извършено обредно зарязване и поливане на лозите пред кметството от Христо Тодоров - носител на титлата „Цар на виното реколта 2018” и от Тихомир Маринов – кмет на селото. От отрязаните лозови пръчки беше свит венец за новия „Цар на виното – реколта 2019”. Празникът продължи с беседа, поздравителен адрес от кмета на селото, стихове за виното и любовта и традиционния девети конкурс за „Най-добро домашно вино” и „Най-вкусно домашно мезе”. Компетентно жури дегостира и класира донесените вина и мезета в категориите по регламент. Председателят на журито Здравка Недева обяви победителите в конкурса по категории и връчи дипломи и предметни награди.

На пети март отпразнувахме българския празник Баба Марта и деня на самодееца – празник, толкова необходим днес за запазване на българския фолклор, бит и култура. Слово и поздравление поднесе Цонка Илиева. Поздравителен адрес по повод празника получихме от Тихомир Маринов – кмет на с.Куцина. Всички самодейци бяха закичени с мартеници за здраве, дълголетие и късмет, изработени от сръчните ръце на работещите в читалището.

На втори юни в деня на Ботев и загиналите за свободата, поднесохме цветя пред паметните плочи на загиналите във войните жители на село Куцина в знак на признателност.

На 24 юни Еньовден - Денят в който билките имат най-голяма лечебна сила по изгрев слънце отново беше извършен обредния ритуал – бране на билки и треви, между които на първо място е еньовчето.

На осми септември с тържествена Света литургия, водосвет и курбан за здраве отслужен от отец Анатоли, отпразнувахме храмовия празник „Рождество Богородично” с. Куцина.

За голямо съжаление това са част от мероприятията планирани в Културния календар, които успяхме да проведем. Поради създалата се обстановка с COVID-19 и преди всичко да опазим здравето на хората всички останали мероприятия бяха преустановени.

Любителско художествено-творческа дейност

Връзката на читалището с обществото е една от формите на разпространение на културните ценности сред населението, а именно чрез художествената самодейност. В началото на отчетния период към читалището и клуба на пенсионера обединени и заедно работиха следните групи: Група за народни песни,

Вокална група „Пирин пее”

Група за стари градски песни „Люляка”

с художествен ръководител Здравка Недева и музикален съпровод в състав Радослав Иларионов – акордеон и Илия Стефанов – ударни. Работи и състав за художествено слово с ръководител Цонка Илиева. В месеците януари и февруари съставите редовно и отговорно провеждаха своите репетиции в подготовка за празничен концерт по повод 24 май и за други изяви. От месец март до края на годината репетиционния процес беше преустановен.

Финансово-стопанска дейност

Финансирането на читалището е регламентирано в Закона за народните читалища и Устава на читалището. Съгласно чл. 21 от Закона за народните читалища основен източник за формиране бюджета на читалището е държавната субсидия за 1,5 бройка по утвърден стандарт от Министерството на културата. Читалището набира собствени приходи единствено от членски внос.

Финансирането със средства от бюджета на община Полски Тръмбеш за дейности във връзка с чл.26а от ЗНЧ се извършва съгласно Решение на Общински съвет, което за 2020г е 305,00 лева.

От името на настоятелството и всички самодейци изказвам благодарност на кмета на общината г-н Георги Чакъров и неговия екип, на кмета на с. Куцина г-н Тихомир Маринов за разбирането и подкрепата, която ни оказват в трудни за читалището моменти.

Благодаря на всички наши съграждани, които са съпричастни към работата ни, участват в мероприятията и ни подкрепят, защото читалището е мястото където се съхранява и популяризира българската духовност.

Нека и за в бъдеще работим всички обединени и заедно, защото заедно можем по-вече!

15.03.2020г
с.Куцина

Председател НЧ:
/ Николина Кръстева/